

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 5 декември 2023 г.
(OR. en)

15837/23

Междуинституционално досие:
2023/0427(NLE)

ECOFIN 1258
UEM 407
FIN 1218

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за изменение на Решение за изпълнение от 4 май 2022 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на България

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

от ...

за изменение на Решение за изпълнение от 4 май 2022 г.
за одобряване на оценката на плана за възстановяване
и устойчивост на България

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост¹, и по-специално член 20, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

¹ ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17.

като има предвид, че:

- (1) След като на 15 октомври 2021 г. България представи своя национален план за възстановяване и устойчивост (ПВУ) Комисията предложи своята положителна оценка на Съвета. На 4 май 2022 г. Съветът одобри положителната оценка с решение за изпълнение (наричано по-долу „решение за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г.“)¹.
- (2) Съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 максималното финансово участие за безвъзмездна финансова подкрепа на всяка държава членка трябва да се актуализира до 30 юни 2022 г. в съответствие с методиката, предвидена в него. На 30 юни 2022 г. Комисията представи резултатите от тази актуализация на Европейския парламент и на Съвета.
- (3) На 29 септември 2023 г. България представи на Комисията изменен национален ПВУ. В изменения ПВУ се взема предвид актуализираното максимално финансово участие в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 и е включено обосновано искане до Комисията да внесе предложение за изменение на решение за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. в съответствие с член 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/241, тъй като ПВУ частично вече не може да бъде изпълнен поради обективни обстоятелства. Измененията на ПВУ, представени от България, се отнасят до 22 мерки.

¹ Вж. документи ST 8091/2022 INIT и ST 8091/2022 ADD 1 на <http://register.consilium.europa.eu>.

- (4) На 14 юли 2023 г. Съветът отправи препоръки към България в контекста на европейския семестър. Съветът препоръча България *inter alia* да прекрати мерките за енергийна подкрепа до края на 2023 г. и да гарантира разумна фискална политика. За периода след 2024 г. Съветът препоръча България да продължи да следва постепенна и устойчива средносрочна фискална консолидация, съчетана с инвестиции и реформи, благоприятстващи по-висок устойчив растеж, включително по линия на финансирането по Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 (наричан по-долу „Механизмът“), в подкрепа на екологичния и цифровия преход. Съветът също така препоръча България да гарантира ефективна структура на управление и да укрепи административния си капацитет, за да позволи бързото и стабилно изпълнение на своя ПВУ и на главата за REPowerEU, както и да продължи с бързото изпълнение на своите програми по политика на сближаване. Освен това Съветът препоръча България да намали зависимостта си от изкопаеми горива и да ускори прехода си към чиста и възобновяема енергия, да повиши енергийната ефективност и да намали енергийната бедност, както и да увеличи усилията на политиката, насочени към предоставянето и за придобиването на умения и компетентности, необходими за екологичния преход.
- (5) Съгласно член 19 от Регламент (ЕС) 2021/241 Комисията оцени целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на актуализирания ПВУ в съответствие с насоките за оценка, съдържащи се в приложение V към посочения регламент.

- (6) В изменения ПВУ, представен от България, се изменят 14 мерки, за да се вземе предвид актуализираното максимално финансово участие. България обясни, че тъй като максималното финансово участие е намаляло от 6 267 312 124 EUR¹ на 5 688 778 600 EUR¹, ПВУ трябва да бъде изменен, като се премахнат 6 мерки и се ограничат 8 мерки.
- (7) Измененият ПВУ вече не съдържа някои мерки по компонент 5 „Биологично разнообразие“, компонент 7 „Цифрова свързаност“, компонент 8 „Устойчив транспорт“, компонент 9 „Местно развитие“ и компонент 10 „Бизнес среда“, посочени в приложението към решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г.

¹ Тази сума съответства на разпределените финансови средства след приспадане на пропорционалния дял на България от разходите, посочени в член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислени в съответствие с методиката, установена в член 11 от посочения регламент.

- (8) Тези мерки се отнасят до инвестиция К5.И2 „Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС и целите на Европейския зелен пакт“ относно възстановяването на екосистемите и генерирането на повече екосистемни стоки и услуги; инвестиция К7.ИЗ „Цифрова трансформация на Български пощи и предоставяне на комплексни административни услуги“ във връзка с модернизацията на избрани пощенски станции в отдалечени селски райони, както и цифровата трансформация на „Български пощи“ и въвеждането на пилотна система за базови телемедицински диагностични услуги и разгръщането на зарядни станции за електрически превозни средства; инвестиция К8.ИЗ „Цифровизация в железопътния транспорт и ERTMS“ във връзка с внедряването на Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS) в основната мрежа TEN-T в България; инвестиция К8.И4 „Интермодален терминал в Русе“, включително изграждането на нов интермодален терминал, обединяващ различни видове транспорт, и неговата инфраструктура за контейнери в Русе; инвестиция К9.И2 „Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите“ с цел подобряване на управлението на количеството на водата чрез цифровизирането му и чрез подобряване на контрола върху използването на водите; и инвестиция К10.И5 „Подкрепа на въвеждането на задължителна съдебна медиация“ чрез разширяване на мрежата от центрове за медиация и провеждане на обучения. Описанието на тези мерки и свързаните с тях ключови етапи и цели трябва да отпаднат. Решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. следва да бъде съответно изменено.

- (9) Освен това в изменения ПВУ се намаляват мерки по компонент 2 „Научни изследвания и иновации“, компонент 3 „Интелигентна промишленост“, компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“, компонент 6 „Устойчиво селско стопанство“, компонент 8 „Устойчив транспорт“, компонент 10 „Бизнес среда“ и компонент 12 „Здравеопазване“, за да се отрази актуализираното максимално финансово участие. Решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. следва да бъде съответно изменено.
- (10) По-специално се внасят изменения в следните ключови етапи и цели, за да се намали изискваната степен на изпълнение в сравнение с първоначалния ПВУ с цел да се отрази намалението в разпределените средства: ключов етап 27, цел 28 и цел 30 за инвестиция К2.И1 „Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации“ по компонент 2 „Научни изследвания и иновации“; ключов етап 53 за инвестиция К3.И2 2.2.а „Схема за безвъзмездна помощ за комбиниране на възобновяеми енергийни източници с местно съхранение“ по компонент 3 „Интелигентна промишленост“; ключов етап 68 и цел 75 за инвестиция К4.И1 „Подкрепа за обновяване на сградния фонд“ по компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“; ключови етапи 109 и 110 и цел 111 за инвестиция К4.И5 „Пилотни проекти за производството на зелен водород и биогаз“ по компонент К4 „Нисковъглеродна икономика“, ключов етап 133 и цел 134 за инвестиция К6.И1 „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичния преход на селското стопанство“ по компонент 6 „Устойчиво селско стопанство“; ключов етап 188 и цели 189 и 190 за инвестиция К8.И2 „Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете“ по компонент 8 „Устойчив транспорт“; цели 276 и 277 за инвестиция К10.И9 „Дигитализиране на информационни масиви в администрацията, съдържащи регистрови данни“ по компонент 10 „Бизнес среда“ и ключов етап 329 за инвестиция К12.И1 „Модернизиране на болничните заведения“ по компонент 12 „Здравеопазване“.

- (11) Следните ключови етапи и цели са премахнати изцяло, за да се отрази намаленото разпределение на средствата: цел 112 за инвестиция К4.И5 „Пилотни проекти за производството на зелен водород и биогаз“ по компонент К4 „Нисковъглеродна икономика“; цели 129 и 130 за инвестиция К5.И2 „Възстановяване на ключови за климата екосистеми в изпълнение на Стратегията на биологично разнообразие на ЕС и целите на Европейския зелен пакт“ по компонент 5 „Биологично разнообразие“; ключови етапи 151, 152 и 154 и цели 153, 155, 156, 157, 158, 159 и 160 за инвестиция К7.ИЗ „Цифрова трансформация на Български пощи и предоставяне на комплексни административни услуги“ по компонент 7 „Цифрова свързаност“; ключови етапи 191 и 192 за инвестиция К8.ИЗ „Цифровизация в железопътния транспорт и ERTMS“ по компонент 8 „Устойчив транспорт“; ключови етапи 193, 194, 195 и 196 за инвестиция К8.И4 „Интермодален терминал в Русе“ по компонент 8 „Устойчив транспорт“; ключови етапи 211 и 212 за инвестиция К9.И2 „Цифровизация за комплексно управление, контрол и ефективно използване на водите“ по компонент 9 „Местно развитие“; ключов етап 269 и цел 268 за инвестиция К10.И5 „Подкрепа на въвеждането на задължителна съдебна медиация“ по компонент 10 „Бизнес среда“; както и ключов етап 331 за инвестиция К12.И1 „Модернизиране на болничните заведения“ по компонент 12 „Здравеопазване“.

- (12) Освен това, въпреки че мярка К2.И1 „Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез научни изследвания и иновации“ по компонент 2 „Научни изследвания и иновации“ като цяло е намалена в изменения ПВУ, органите са в състояние да финансират още едно висше училище в сравнение с първоначално очакваното по мярката. Поради това в рамките на инвестицията беше добавен нов ключов етап 29а.

Изменения въз основа на член 21 от Регламент (ЕС) 2021/241

- (13) Измененията на ПВУ, представени от България поради обективни обстоятелства, се отнасят до една мярка.
- (14) България обясни, че една от мерките вече не е напълно изпълнима в съответствие с първоначалния проект поради увеличенията на цените и неочакваните технически трудности, които са довели до увеличаване на разходите за единица продукция и необходимостта от преразглеждане на амбицията. Поради това България представи изменения на ПВУ, за да промени описанието на мярката, да измени ключов етап 122 и цел 125 и да премахне ключови етапи 123 и 124 от инвестиция К4.И8 „Национална инфраструктура за съхранение на електроенергия от възобновяеми източници (RESTORE)“ по компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“. Въз основа на това България поиска горепосочените ключови етапи и цели да бъдат съответно изменени. Решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. следва да бъде съответно изменено.

- (15) Комисията смята, че мотивите, изложени от България, обосновават актуализацията съгласно член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 и изменението съгласно член 21, параграф 2 от същия регламент.
- (16) Посочените по-горе промени в раздел 1 от приложението към решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. следва да бъдат отразени и в раздел 2 от същото приложение, в който се посочва подробно размерът на всяка вноска. След премахването и изменението на ключовите етапи и целите, описани по-горе, сумите за всяка вноска също следва да бъдат изменени, за да се вземе предвид актуализираното максимално финансово участие в съответствие с член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241.
- (17) Предложените от България ограничени изменения не оказват влияние върху предходната положителна оценка на ПВУ по отношение на неговата целесъобразност, ефективност, ефикасност или съгласуваност.

Корекции на технически грешки

- (18) В текста на решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. бяха открити 10 технически грешки, които засягат седем ключови етапа, четири цели и общо 10 мерки. Решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. следва да бъде изменено, за да се коригират тези технически грешки, които не отразяват съдържанието на ПВУ, представен на Комисията на 15 октомври 2021 г., както беше договорено между Комисията и България.

- (19) Тези технически грешки са свързани с описанието на мярката за реформа 1 „Реформа на предучилищното и училищното образование и на ученето през целия живот“ по компонент 1 „Образование и квалификация“, ключов етап 5 от реформа 2 „Реформа на висшето образование“ по компонент 1 „Образование и квалификация“, описанието на мярката и ключов етап 12 и цели 13, 14, 15 и 16 за инвестиция 2 „Модернизиране на образователната инфраструктура“ по компонент 1 „Образование и квалификация“, ключов етап 50 от инвестиция 2.1.д „Иновационен фонд (капиталов инструмент за иновации)“ по компонент 3 „Интелигентна промишленост“; ключови етапи 68 и 75 от инвестиция 2 „Подкрепа за обновяване на сградния фонд“ по компонент 4 „Нисковъглеродна икономика“, ключов етап 187 от инвестиция 2 „Бордово оборудване за Европейската система за управление на влаковете“ по компонент 8 „Устойчив транспорт“; описанието на мярката и ключов етап 222 от реформа 2 „Противодействие на корупцията“, ключов етап 240 от реформа 8 „Подобряване на рамката за борба с изпирането на пари“ по компонент 10 „Бизнес среда“, както и ключов етап 316 от реформа 1 „Актуализиране на стратегическата рамка на сектор „Здравеопазване“ по компонент 12 „Здравеопазване“. Тези корекции не засягат изпълнението на съответните мерки.
- (20) България обърна внимание на Комисията, че един от елементите на ключов етап 231 от реформа 6 „Регистрова реформа за разгръщане потенциала на електронното управление за подобряване на бизнес средата“, свързан с определението за информационна система, е бил изпълнен преди допустимия по Механизма период, определен в член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241. Поради това този елемент следва да отпадне от решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г.

Справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата, посочени в специфичните за държавата препоръки

- (21) В съответствие с член 19, параграф 3, буква б) и критерий 2.2 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 се очаква измененият ПВУ да допринесе за справяне с всички или със значителна част от предизвикателствата (рейтинг „А“), посочени в специфичните за държавата препоръки, отправени към България, включително техните фискални аспекти.
- (22) Запазват се всички реформи в рамките на компонента за екологичен преход, както и други важни инвестиции в подкрепа на декарбонизацията на икономиката, като например инвестициите в енергийната ефективност и инвестициите в енергия от възобновяеми източници за осигуряване на най-малко 3500 MW допълнителен капацитет за възобновяеми енергийни източници (вятърна и слънчева енергия), свързани към мрежата, в сравнение с равнищата от 2022 г. Въпреки че компонент 4 (Нисковъглеродна икономика) беше изменен чрез намаляване на инвестициите, свързани със съхранението на енергия (RESTORE), и премахване на елемента, свързан с пилотния проект за биогаз и водород, той остава един от най-големите компоненти в ПВУ.

Принос към екологичния преход, включително биологичното разнообразие

- (23) В съответствие с член 19, параграф 3, буква д) и критерий 2.5 от приложение V към Регламент (ЕС) 2021/241 измененият ПВУ съдържа мерки, които допринасят до голяма степен (рейтинг „А“) за екологичния преход, включително за биологичното разнообразие, или за преодоляване на предизвикателствата, които произтичат от него. Мерките в подкрепа на целите в областта на климата възлизат на сума, която представлява 57,5 % от общия размер на отпускнатите по ПВУ средства, изчислени в съответствие с методиката, установена в приложение VI към Регламент (ЕС) 2021/241.

- (24) Амбицията на изменения ПВУ в областта на климата леко намалява в сравнение с първоначалния ПВУ, главно поради намаляването на равнището на изискваното изпълнение на някои мерки след намаляването на максималното финансово участие, налично за България, и възлиза на 57,5 % от преразгледания ПВУ в сравнение с 58,9 % от първоначалния ПВУ.
- (25) Измененията, направени с цел да се вземе предвид актуализацията на максималното финансово участие, не оказват влияние върху предходната положителна оценка на приноса към екологичния преход. Значителните реформи и инвестиции, включени в ПВУ, имат потенциала да допринесат за декарбонизацията на икономиката чрез спомагане за засиленото внедряване на производството и съхранението на енергия от възобновяеми източници, повишаване на енергийната ефективност и допринасяне за устойчива пътна и железопътна мобилност, както и за устойчиво селско стопанство и управление на водните ресурси.

Принос към цифровия преход

- (26) В съответствие с член 19, параграф 3, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/241 и критерий 2.6 от приложение V към него измененият ПВУ съдържа мерки, които допринасят в голяма степен (рейтинг „А“) за цифровия преход или за преодоляване на предизвикателствата, произтичащи от него. Мерките в подкрепа на цифровите цели възлизат на сума, която представлява 23,1 % от общия размер на отпуснатите по изменения ПВУ средства, изчислени в съответствие с методиката, установена в приложение VII към Регламент (ЕС) 2021/241.

- (27) Амбицията на изменения ПВУ по отношение на цифровия преход леко намалява в сравнение с първоначалния ПВУ, главно поради намаляването на равнището на изискваното изпълнение на някои мерки след намаляването на максималното финансово участие, налично за България, и възлиза на 23,1 % от преразгледания ПВУ в сравнение с 25,8 % от първоначалния ПВУ.
- (28) Измененията, направени с цел да се вземе предвид актуализацията на максималното финансово участие, не оказват влияние върху предходната положителна оценка на приноса към цифровия преход. Все така се очаква инвестициите за насърчаване на придобиването на цифрови умения, цифровизацията на публичния сектор, предприятията и научноизследователските организации и инвестициите в цифрова свързаност трайно да повишат ефективността в тези сектори.

Други критерии за оценка

- (29) Комисията смята, че измененията, предложени от България, не оказват влияние върху положителната оценка на плана за възстановяване и устойчивост, съдържаща се в решението за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. по отношение на целесъобразността, ефективността, ефикасността и съгласуваността на ПВУ с оглед критериите за оценка, определени в член 19, параграф 3, букви а), в), г), ж), з), и), й) и к) от Регламент (ЕС) 2021/241.

Положителна оценка

- (30) След положителната оценка на Комисията относно изменения ПВУ с констатацията, че ПВУ отговаря в задоволителна степен на критериите за оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/241, в съответствие с член 20, параграф 2 и приложение V към посочения регламент, следва да се определят реформите и инвестиционните проекти, необходими за изпълнението на изменения ПВУ, съответните ключови етапи, цели и показатели, както и сумата, предоставена от Съюза за изпълнението на изменения ПВУ под формата на безвъзмездна финансова подкрепа.

Финансово участие

- (31) Прогнозните общи разходи по изменения ПВУ на България възлизат на 12 097 344 253 BGN, което се равнява на 6 185 273 901 EUR по референтния курс EUR/BGN на ЕЦБ от 15 октомври 2021 г. Тъй като размерът на очакваните общи разходи на изменения ПВУ е по-висок от актуализираното максимално финансово участие, налично за България, разпределените финансови средства за изменения ПВУ на България, изчислени в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2021/241, следва да се равняват на общия размер на финансовото участие, налично за изменения ПВУ на България. Тази сума се равнява на 5 688 778 600 EUR.

(32) Следователно Решение за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. относно одобрението на оценката на плана за възстановяване и устойчивост за България следва да бъде съответно изменено. От съображения за яснота цялото приложение към решението за изпълнение следва да бъде заменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение за изпълнение на Съвета от 4 май 2022 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на България се изменя, както следва:

1) Член 1 се заменя със следното:

„Член 1

Одобряване на оценката на ПВУ

Одобрява се оценката на актуализирания ПВУ на България въз основа на критериите, предвидени в член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241. Реформите и инвестиционните проекти в рамките на ПВУ, мерките и графикът за мониторинг и изпълнение на ПВУ, включително съответните ключови етапи и цели, съответните показатели, свързани с изпълнението на предвидените ключови етапи и цели, както и редът и условията за предоставяне на пълен достъп от Комисията до съответните основни данни, са определени в приложението към настоящото решение.“

2) В член 2 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Съюзът предоставя на България финансово участие под формата на безвъзмездна подкрепа, възлизаща на 5 688 778 600 EUR*. Това финансово участие включва:

- а) сума в размер на 4 636 043 337 EUR, която е налична за поемане на правно задължение до 31 декември 2022 г.;
- б) сума в размер на 1 052 735 263 EUR, която е налична за поемане на правно задължение от 1 януари 2023 г. до 31 декември 2023 г.

* Тази сума съответства на разпределените финансови средства след приспадане на пропорционалния дял на България от разходите, посочени член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241, изчислени в съответствие с методиката установена в член 11 от посочения регламент.“

3) Приложението се заменя с текста, съдържащ се в приложението към настоящото решение.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Република България.

Съставено в ... на

За Съвета

Председател
